

Voorzitter,

Vandaag ligt opnieuw de vijfde herziening van het bestemmingsplan Buitengebied 2017 voor. In dit voorstel wordt het scheurverbod opgeheven en vervangen door een meldplicht met voorwaarden.

Laat ik het nogmaals helder stellen: PRO21 is tegen het opheffen van het scheurverbod zoals dat nu voorligt.

En dat standpunt is niet zomaar een opvatting. Het is gebaseerd op inhoudelijke, zorgvuldige afweging en het ontbreken van essentiële onderbouwing in dit voorstel. Dit willen we toelichten in 4 punten.

Tijdens de commissiebehandeling is PRO21 oprecht teleurgesteld in de manier waarop het debat zich ontwikkelde. In plaats van een inhoudelijke discussie over de gevolgen van het opheffen van het scheurverbod, verzandden we in een tegenstelling, landbouw versus natuur, feiten versus onderbuik en persoonlijke ervaringen. Dat kan nooit de bedoeling zijn geweest.

PRO21 wil juist de verbinding zoeken. Want natuur en landbouw zijn geen vijanden. Maar ze vragen wel om heldere kaders, wederzijds begrip en eerlijk beleid.

We zijn blij dat de sprekers, maar ook de VVD, uitdrukkelijk verwees naar het rapport van Altenburg & Wymenga, waarin het effect van het scheuren van grasland op de kwaliteit van het weidevogelgebied Arkemheen helder wordt benoemd. Het is voor PRO21 dan ook onbegrijpelijk dat deze conclusies tijdens de commissiebehandeling door zowel de wethouder als andere fracties “vanuit een andere context werd gezien”, zonder dat daar volgens ons een concrete onderbouwing voor werd gegeven.

Voorzitter, het debat ging zo voorbij aan de kern: wat zijn de ecologische, ruimtelijke en agrarische gevolgen als we dit besluit wel of niet nemen? Die discussie is wat ons betreft onvoldoende gevoerd.

Een tweede belangrijk punt van zorg is dat het beheerplan voor Natura 2000-gebied Arkemheen nog in ontwikkeling is. De actualisatie van dit plan is cruciaal om te bepalen hoe natuurdoelen en agrarisch gebruik in balans kunnen worden gebracht of gehouden.

PRO21 vindt het dan ook onzorgvuldig om nu al het scheurverbod op te heffen, terwijl het kader waarin dit gebruik wordt beoordeeld nog ontbreekt. Wij pleiten er opnieuw voor dit besluit uit te stellen totdat het nieuwe beheerplan is vastgesteld en meegewogen kan worden.

Ten derde voorzitter, werd in de commissie bovendien duidelijk dat de voorwaarden bij de voorgestelde meldplicht nog moeten worden uitgewerkt. Deze voorwaarden zijn volgens ons cruciaal voor de uitvoering, maar op dit moment niet beschikbaar.

Hoe kunnen we als raad dan een weloverwogen besluit nemen over zo'n wezenlijk onderdeel van het beleid? Zonder heldere, vastgestelde voorwaarden is het onduidelijk wat

de meldplicht in de praktijk betekent – voor boeren, voor toezicht en handhaving, voor de natuur.

Ik wil als laatste ook stilstaan bij de motie van het CDA uit 2022, die ook door PRO21 werd gesteund. Daarin werd het college gevraagd om – zodra bekend is hoe het Rijk uitvoering geeft aan de door de Tweede Kamer aangenomen motie Boswijk – te onderzoeken of het dan nodig is om het lokale beleid aan te passen.

Deze motie had o.i als uitgangspunt: niet zomaar lokaal beleid aanpassen, maar eerst onderzoeken of het op basis van landelijk beleid echt nodig is en indien nodig de raad een voorstel toe te sturen.

Wat PRO21 betreft is deze motie niet juist uitgevoerd. Want in het huidige voorstel ontbreekt een duidelijke, feitelijke onderbouwing waaróm aanpassing van het lokale beleid op dit moment noodzakelijk is. Die noodzaak wordt niet onderbouwd, of slecht en niet transparant uitgelegd.

Het college voert dus wel een beleidswijziging door, maar zonder dat voldoende is aangetoond dat het echt nodig is op basis van de landelijke lijn. Daarmee wordt de motie in onze ogen slechts gedeeltelijk of onjuist uitgevoerd.

Samenvattend, voorzitter:

- PRO21 is tegen het opheffen van het scheurverbod zoals dat nu voorligt.
- Er is geen fatsoenlijke inhoudelijke discussie gevoerd over de ecologische effecten van deze beleidswijziging.
- Het rapport van Altenburg & Wymenga wordt onvoldoende serieus genomen, terwijl het duidelijke zorgen uitspreekt.
- Het beheerplan voor Arkemheen is nog in ontwikkeling, en zou leidend moeten zijn voordat we besluiten nemen.
- De voorwaarden van de meldplicht zijn nog niet bekend, terwijl deze essentieel zijn voor een goede beoordeling.
- En de uitvoering van de motie over aansluiting bij landelijk beleid is onvoldoende onderbouwd, waardoor dit besluit onzorgvuldig tot stand komt.

Wij roepen het college op dit voorstel in te trekken, of de raad op om het af te wijzen. Dan biedt dat ruimte om het beheerplan af te wachten en daarmee verbetering van het voorstel door te voeren, zodat we besluiten kunnen nemen op basis van actuele, volledige informatie.

Mathias van Veen, raadslid PRO21

22 mei 2025